

Tunnutuksen vaikutus rehun syöntiin, pötsin happamuuteen, maitotuokseen ja veren tulehdusmerkkiaineisiin

Väitöskirjatutkija Paula Rissanen, Helsingin yliopisto

Syönnin/ruokinnan pötsihajoavuuden vähentyessä pötsipapillien pinta-ala voi nopeasti pienetä jopa 15 %.

Rehun syönnin ja ruokinnan pötsisulavuuden lisääntyessä VFA:n tuotanto ↑

Kun VFA:n tuotanto ↑, papillien pinta-ala kasvaa ensin nopeasti, sitten kasvu hidastuu.

Mitä pötsissä tapahtuu siirtymäkaudella?

VFA:n tuotannon lisääntyessä → pötsin pH ↓

Suurempi papillien pinta-ala → nopeampi VFA:n imeytyminen?

VFA:n nopeampi imeytyminen → pienempi pötsin pH:n lasku?

Mikrobiston monimuotoisuus ja lajien suhteet muuttuvat

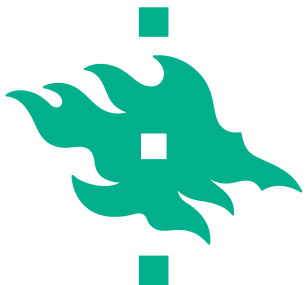
Tunnetuksen vaikutus kuiva-aineen syöntiin ennen poikimista - Viikki

KOE 1

- Puhdas nurmisäilörehu
TAI
- Nurmisäilörehu + väkirehu 3 kg/pv
erillisruokintana

KOE 2

- TMR 64 % nurmisr, 28 % olki, 8 % rypsi
TAI
- TMR 49 % nurmisr, 21 % olki, 30 %
väkirehu

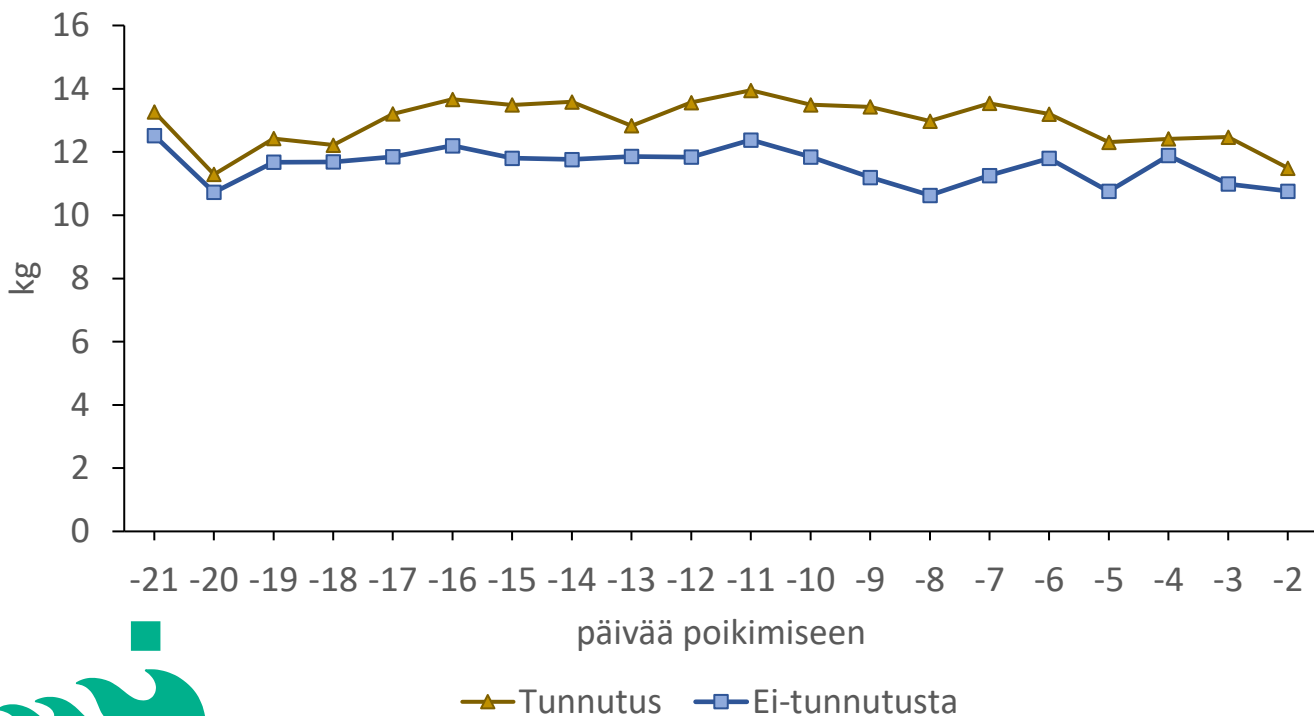

Tunnutuksen vaikutus kuiva-aineen syöntiin ennen poikimista - Viikki

Rehun virtausnopeus ↑

Karkearehun heikompi sulavuus

Kuiva-ainesyönti ennen poikimista, koe 1

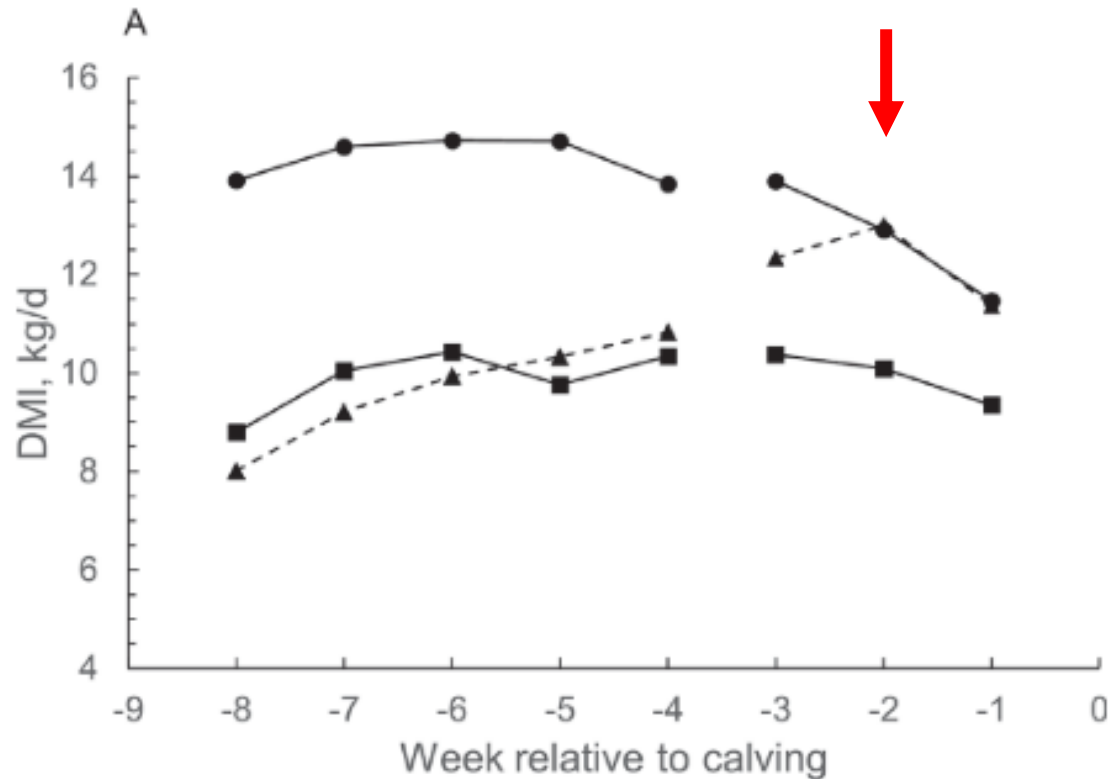
Kokeessa 2 tunnutus ei vaikuttanut syöntiin ennen poikimista

Tunnetuksen vaikutus kuiva- ainesyöntiin ennen poikimista

3 käsittelyä umpikaudella:

- Runsas energia koko umpikauden (ME 10.6 MJ/kg KA, tärkkelys 27 % KA:sta)
- Niukka energia koko umpikauden (ME 9.04 MJ/kg KA, tärkkelys 12.4 %)
- ▲ Ensin niukka energia, 3 viikkoa ennen odotettua poikimista runsas energia

Richards ym. 2020, Journal of Dairy Science

Tunnutuksen vaikutus syöntiin ja maitotuotokseen

Tutkimuksissa tunnutus ei ole merkittävästi vaikuttanut kuiva-aineen syöntiin poikimisen jälkeen

Ei ole lisännyt myöskään maitotuotosta

Tunnotusruokinta on tutkimuksissa lisännyt maidon rasvapitoisuutta

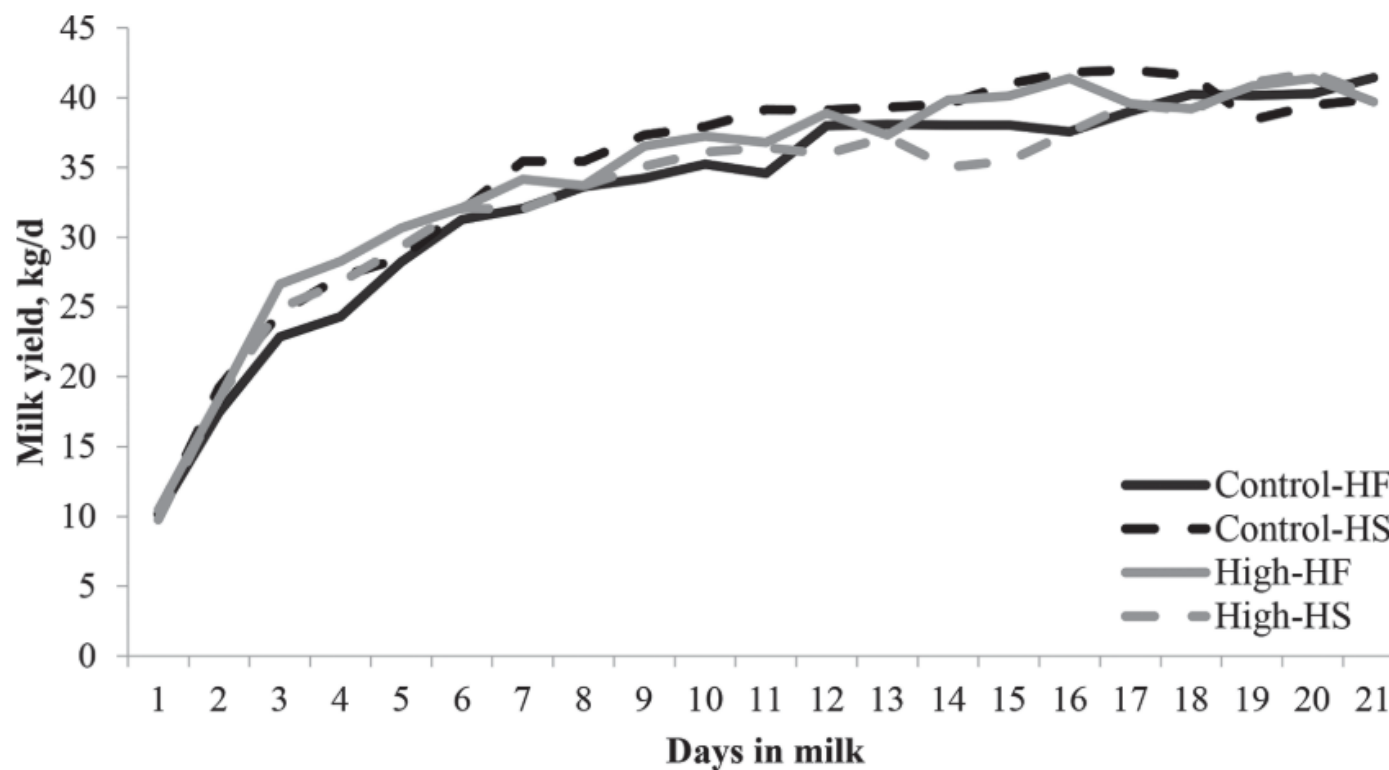

Lisääntynyt rasvakudoksen mobilisaatio?

Toisaalta, ei aina eroja veren NEFA- tai BHB – pitoisuuksissa poikimisen jälkeen?

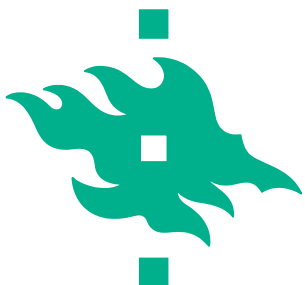

Tunnutuksen vaikutus syöntiin ja maitotuotokseen

Figure 2. Milk yield of cows fed a control (Control; 14.0% starch, DM basis) or high-energy (High; 26.1% starch, DM basis) prepartum diet commencing 28 d prior to parturition and a high-fiber (HF; 33.8% NDF, 25.1% starch, DM basis) or high-starch (HS; 27.2% NDF, 32.8% starch, DM basis) postpartum diet for the first 21 DIM.

Haisan ym. 2021, Journal of Dairy Science

Tunnetuksen vaikutus syötiin ja maitotuotokseen

14 % tärkkelyksestä → 33 % tärkkelykseen ei vähentänyt maitotuotosta (Haisan ym. 2021)

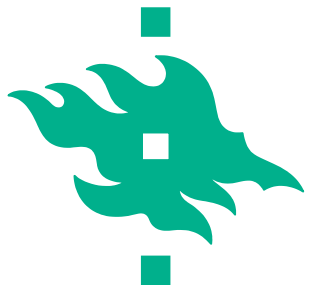
Shin ym. 2019 tutkimuksessa siirtymä 14 % tärkkelyksestä 28 %:n tärkkelykseen vähensi maitotuotosta 2 kg/pv

Maissin määrää lisättiin

Tärkkelyksen pötsihajoavuus

Ohran määrää lisättiin poikimisen jälkeen

Tunnetuksen vaikutus poikimavaikeuksiin ja ternimaidon määrään

Huom! Niukkaenergisessäkin dieetissä tärkkelystä 12.4 % kuiva-aineesta.

Table 4. Calving and colostrum data

Variable	Dietary treatment (D) ¹			Average SEM	P-value		
	Low	High	Low+high		Diet	Parity (P)	P × D
Calf birth weight, ² kg	42.2	40.1	40.9	1.4	0.57	<0.01	0.69
Calving difficulty ³	1.54	1.64	1.78	0.26	0.83	0.98	0.36
Colostrum IgG, g/L	80.7	85.5	78.6	7.5	0.79	0.19	0.54
First colostrum weight, ⁴ kg	4.8	6.0	5.9	1.2	0.81	0.02	0.51

¹Low = 1 diet, low energy; high = 1 diet, high energy; low+high = 2 diets, low during far-off dry period and high during close-up dry period.

²Model included sex ($P < 0.05$).

³Scored on a scale of 1 to 5, where 1 = a cow calved between observations without showing signs of parturition, 2 = a cow showed signs of parturition and calved without assistance in <6 h from first observation, 3 = a cow was observed for 6 h and the calving progressed naturally without assistance, 4 = a calving that lasted >6 h and the cow required intervention without the use of mechanical assistance for calving, and 5 = a cow required intervention with the use of mechanical extraction.

⁴Measured only in 3, 6, and 6 cows for low, high, and low+high, respectively.

Richards ym. 2020, Journal of Dairy Science

Tunnetus ei vaikuttanut poikimavaikeuksiin, ternimaidon määrään tai laatuun.

Tunnetuksella ja poikimakerralla ei yhdysvaikutusta.

Tunnetuksen vaikutus pötsin happamuuteen

Mutta ryhmien välillä
EI ollut eroja

Viikissä tehdyissä tutkimuksissa yhteensä 18 lehmällä verkkomahan pH oli alle 6.00 yli 2 h/pv → hapanpötsi on mahdollinen vaikka ruokinnan tärkkelyspitoisuus olisi maltillinen.

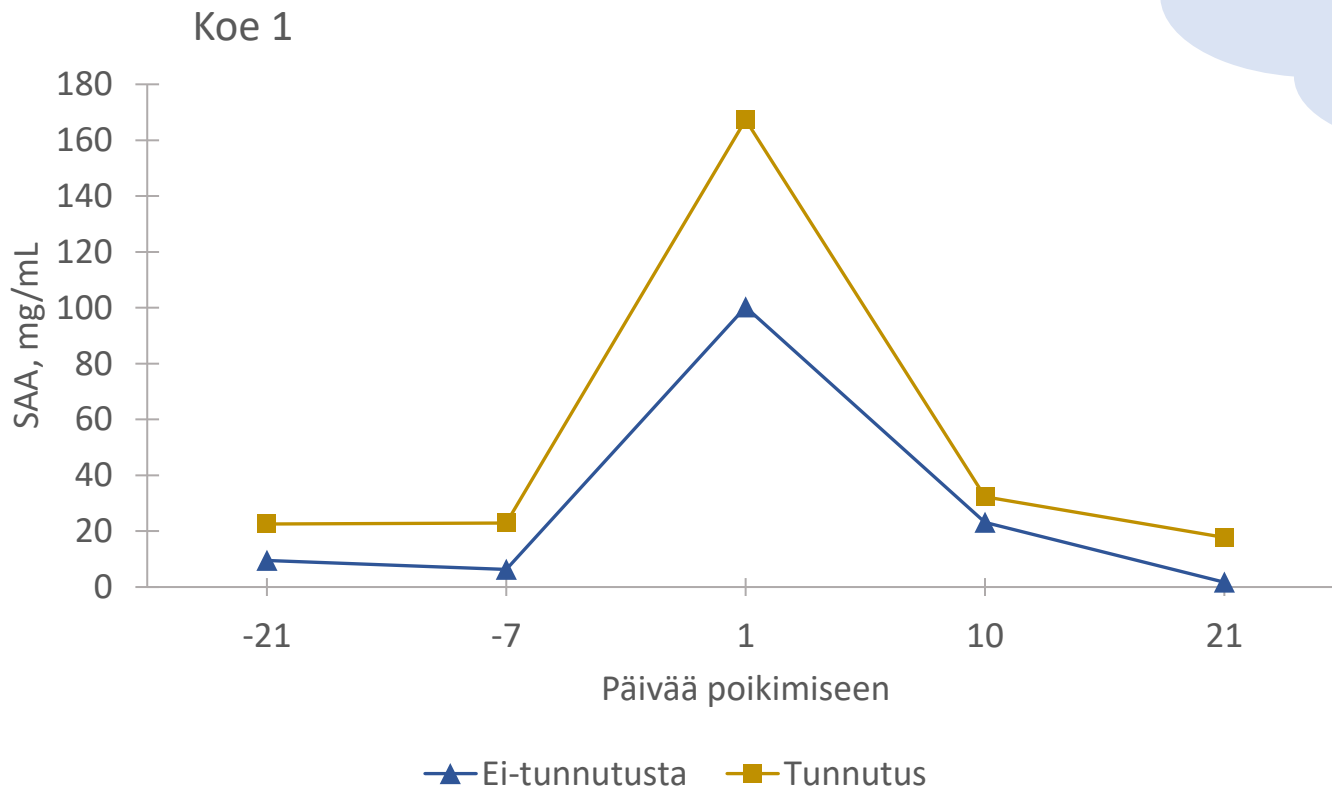

Lehmien riski sairastua piilevään hapanpötsiin vaihteleekin suuresti yksilöiden välillä.

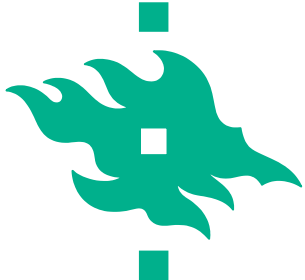
Hyödyttäisikö tunnetus niitä lehmiä, joilla on suurempi riski sairastua hapanpötsiin?

Tunnetuksen vaikutus veren tulehdusmerkkiaineisiin

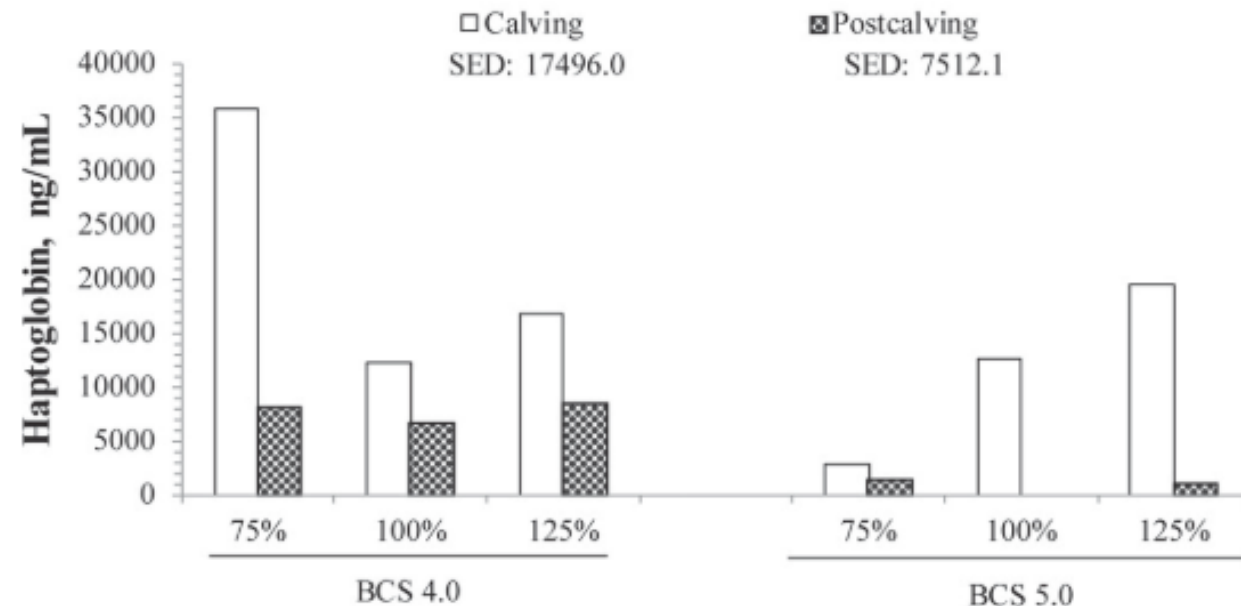
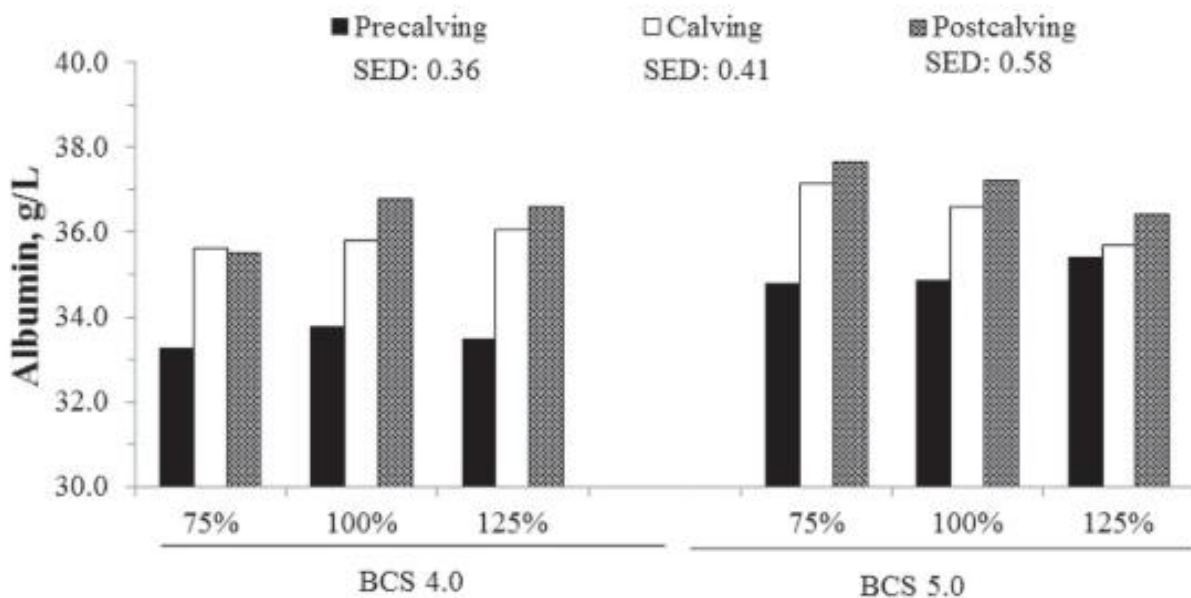
Mutta ei eroja pötsin
pH:ssa tai
sairastuvuudessa?

Tunnetuksen vaikutus veren tulehdusmerkkiaineisiin – kuntoluokan vaikutus

Huom! Tässä tutkimuksessa kuntoluokka on arvioitu asteikolla 1-10 (1=laiha, 10=lihava)

Roche ym. 2015, Journal of Dairy Science

Jos lehmä on vielä umpikauden lopussa laiha, energiansaannin rajoittaminen voi lisätä veren tulehdusmerkkiaineiden pitoisuuksia.

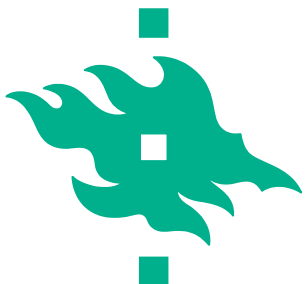
Lihavalla lehmällä taas energiansaannin rajoittaminen pienentää tulehdusvastetta.

Tunnuttaako vai eikö tunnuttaa?

Tämän hetken tiedon mukaan, tunnutuksen vaikutus maitotuotokseen, pötsin happamuuteen ja lehmän terveyteen on vähäinen

- Lehmien väliset erot ovat kuitenkin suuria → on mahdollista, että jotkut yksilöt hyötyvät tunnutuksesta
- Tunnutus voi vähentää tulehdusvastetta poikimisen jälkeen, jos lehmä on siirtymäkauden alussa laiha
- Olisiko lyhyt (7-10 pv) tunnutus toimiva vaihtoehto?

Tunnuttaako vai eikö tunnuttaa?

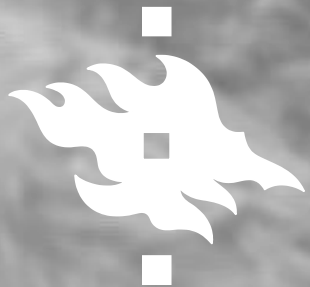
Mikä on ruokinnan kokonaisuus?

- Mikä on koko ummessaolokauden ruokinta ja millaiseen lypsykauden ruokintaan siirrytään?
  - Ongelmia voi tulla, mikäli siirrytään nopeasti kuitupitoisesta ruokinnasta runsaasti pötsihajoavaa tärkkelystä sisältävään ruokintaan
- Energiaa umpikaudella tarpeen mukaan tai hiukan vähemmän
  - Lehmien kuntoluokka!

Kiitos!

Lähteet:

Haisan ym. 2021. Effects of pre- and postpartum dietary starch content on productivity, plasma energy metabolites, and serum inflammation indicators of dairy cows. Journal of Dairy Science. <https://doi.org/10.3168/jds.2020-19611>

Richards ym. 2020. Comparison of prepartum low-energy or high-energy diets with a 2-diet far-off and close-up strategy for multiparous and primiparous cows. Journal of Dairy Science. <https://doi.org/10.3168/jds.2020-18603>

Shi ym. 2019 Effects of supplementing a *Saccharomyces cerevisiae* fermentation product during the periparturient period on performance of dairy cows fed fresh diets differing in starch content. Journal of Dairy Science. <https://doi.org/10.3168/jds.2018-15307>

Roche ym. 2015. Effects of precalving body condition score and prepartum feeding level on production, reproduction, and health parameters in pasture-based transition dairy cows. Journal of Dairy Science. <https://doi.org/10.3168/jds.2014-9269>

